

Pensioen items

āzl.

Actuele pensioeninformatie
voor klanten van AZL
Nummer 2 / maart/april 2023

Inhoud

- 3 Voorstel Wet toekomst pensioenen
- 9 Digitale operationele weerbaarheid
- 12 Herziening IORP II
- 14 Kort nieuws

Contact

AZL N.V.
Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen
+31 (0)88 116 2000
www.azl.eu

Vormgeving Martin Huijnen
Redactie Maurice Sarton,
Guus Pijnenburg
Fotografie Shutterstock.com

Oude(re) uitgaven van de
Pensioenitems en andere publicaties
kunt u raadplegen via:
www.azl.eu/kennis/pensioenitems

Voorstel Wet toekomst pensioenen

Op 30 maart 2022 heeft minister Schouten het voorstel ingediend voor de Wet toekomst pensioenen. De Eerste Kamer is begonnen met de voorbereiding op de behandeling daarvan en heeft vragen gesteld. De minister heeft daarop geantwoord. Ook heeft de minister aan de Eerste Kamer de inhoud doorgegeven van ontwerpbesluiten die voor advies naar de Raad van State zijn gestuurd op 23 maart 2023.

Hieronder gaan we in op de vragen van de Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Eerste Kamer, de antwoorden van de minister en de wijzigingen in de voorgesloten besluiten.

Vragen en antwoorden

De Commissie SZW heeft de minister ongeveer 1.000 vragen gesteld. Hieronder vatten we een aantal vragen en antwoorden samen.

- Op de vraag van de VVD of meer maatwerk en keuzevrijheid ook in het huidige stelsel gerealiseerd had kunnen worden, reageert de regering dat met de afschaffing van de doorsneepremie er een direct verband tussen de betaalde premie en pensioenopbouw komt.
- De VVD vroeg hoe het stelsel persoonlijker is, terwijl een deelnemer zijn pensioenuitvoerder niet kan kiezen en niet zelf het beleggingsbeleid kan bepalen. De regering antwoordt dat dat zo is, omdat er voor is gekozen om de sterke elementen collectiviteit en solidariteit uit het huidige stelsel te behouden.
- Op de vraag van de VVD om in te gaan op de adviezen uit 2011 en 2020 van de landsadvocaat over invaren, waarbij het laatste positiever was dan het eerste, reageert de regering dat dat niet kan. Sinds 2021 is er namelijk beleid om bepaalde adviezen van de landsadvocaat openbaar te maken en dat beleid heeft geen betrekking op de jaren ervoor.
- Het CDA vroeg de regering in te gaan op het gebrek aan appetite van experts en ouderenorganisaties. De regering geeft als reactie dat er in elk stadium is overlegd met experts en de pensioenkoepels. Experts verschillen overigens van mening. Intrekken van het voorstel zou geen recht doen aan het feit dat een grote meerderheid van de Tweede Kamer voor het voorstel heeft gestemd.
- Ingaand op het verzoek van het CDA om voor- en nadelen te schetsen van instandhouden van opgebouwde pensioenen in het huidige systeem, antwoordt de regering dat er dan voor twee systemen kosten worden gemaakt en het aantal deelnemers in het oude systeem minder en ouder wordt, zodat steeds defensiever belegd moet worden.
- Op de vraag van het CDA bevestigt de regering dat de toets van DNB van het besluit tot invaren een marginale toets is. Bij de beoordeling weegt de toezichthouder de specifieke omstandigheden van het pensioenfonds mee.
- Het CDA vroeg of de uitwerking van de moties over het nabestaandenpensioen nog voor aanvaarding door de Eerste Kamer zijn verwerkt. De regering schrijft dat de standaardisering van het nabestaandenpensioen al in het wetsvoorstel is verwerkt, zodat de verwerking van de moties ook kan plaatsvinden na aanvaarding van het wetsvoorstel door de Eerste Kamer.
- Het CDA vroeg of de premies voor nabestaandenpensioen voor pensionering niet te hoog worden voor deelnemers met opgebouwd nabestaandenpensioen waar geen rekening mee wordt gehouden. Daarop reageert de regering dat de vormgeving van het nabestaandenpensioen voor deelnemers niet automatisch tot hogere premies voor oudere deelnemers leidt.
- PvdA/GroenLinks verzocht de regering commentaar te geven op de stelling van mevrouw Jongerius dat de helpdesk van de uitvoeringsorganisatie niet is ingericht op het beantwoorden van vragen over de transitie. De reactie van de regering daarop is dat op voorhand de hoeveelheid vragen over transitie niet valt in te schatten en dat de pensioenuitvoerder er alles aan moet doen om de vragen te beantwoorden.
- PvdA/GroenLinks vroeg de regering hoe uitvoeringsorganisaties geholpen worden met de uitvoering van het geüniformeerde partnerbegrip. Daarop antwoordt de regering dat er aan wordt gewerkt om pensioenuitvoerders de mogelijkheid te geven om bij de Basis Registratie Persoonsgegevens na te gaan of ongehuwd/ongeregistreerd samenwonenden op een adres wonen.
- Welke concrete maatregelen neemt de regering om het aantal werknemers in loondienst zonder pensioen te reduceren tot maximaal 450.000 in vijf jaar tijd, willen PvdA en GroenLinks weten. De regering antwoordt dat in het aangescherpte aanvalsplan van de StAr is afgesproken dat in 2025 een tussenevaluatie plaatsvindt. Dat kan aanleiding geven om een pakket aanvullende maatregelen af te spreken met sociale partners.
- Op de vraag van de PVV of iedere gepensioneerde na invaren tenminste hetzelfde pensioen ontvangt, schrijft de regering dat niet te kunnen garanderen, omdat dat afhankelijk is van de financiële situatie van het fonds en de keuzes van sociale partners en pensioenfondsbesturen.

- De SP vraagt of de wet in deze vorm klaar is om te worden ingevoerd. Daarop antwoordt de regering dat het verloop van de transitie intensief wordt gemonitord. Doel daarvan is om tijdig knelpunten te identificeren om aanvullende maatregelen te kunnen nemen.
- De ChristenUnie schrijft dat de solidariteitsreserve naar verwachting met 0,2-0,3% kan groeien en vraagt of dat niet te laag is voor pensioenfondsen die kleine reserves hebben om risico's op te vangen. De regering herkent dat niet, omdat de solidariteitsreserve ook initieel gevuld kan worden bij invaren.
- De PvdD vraagt of het klopt dat de inkomensverdeling van laag- naar hoogopgeleiden kleiner wordt dan in het huidige stelsel. De regering antwoordt daarop dat de impliciete herverdeling van mensen met een vlak carrièrepatroon naar mensen met een steil carrièrepatroon verdwijnt. De regering baseert zich daarvoor op berekeningen van het Centraal Planbureau.
- De regering deelt niet de mening van 50PLUS en de fracties-Nanninga, Frentrop en Otten dat de uitvoering van de Wet toekomst pensioenen zal verzanden en dat de wet onuitvoerbaar en onrechtmatig is.
- De regering deelt niet de mening van 50PLUS en de fracties-Nanninga, Frentrop en Otten dat werkgevers alleen belang hebben bij een zo laag mogelijke premie met als gevolg aanhoudende druk op pensioenen. Volgens de regering hebben werkgevers belang bij een goed pensioen als arbeidsvoorwaarde om werknemers te binden.
- 50PLUS en de fracties-Nanninga, Frentrop en Otten vragen of toekenning van € 4,7 miljard uit het Corona Herstelfonds van de Europese Unie niet een onterechte inmenging in het Nederlandse wetgevingsproces is. De regering wijst erop dat de Tweede Kamer in 2022 is geïnformeerd over de inhoud, de indiening en vaststelling van het herstel- en veerkrachtplan (HVP). Het HVP sluit aan op de sinds 2016 herhaalde aanbeveling van de Europese Commissie om het tweede pijler pensioen in Nederland transparanter, intergenerationeel billijker en schokbestendiger te maken. De nationale noodzaak voor de Wet toekomst pensioenen volgt uit het Pensioenakkoord van 2019 en het regeerakkoord van Rutte III van 2017.
- Op de vraag van 50PLUS en de fracties-Nanninga, Frentrop en Otten of de positie van de werkgever in het bestuur van het pensioenfonds niet in verhouding staat tot het financiële risico dat die loopt en of de regering met wetgeving gaat komen, reageert de regering met de aankondiging van het onderzoek of de vertegenwoordiging van belanghebbenden in besturen afdoende is voor evenwichtige besluitvorming, conform de motie van Kamerleden Palland, Smals, Van Beukering-Huijbregts en Ceder.
- 50PLUS en de fracties-Nanninga, Frentrop en Otten vragen waarom de regering geen bijdrage levert aan de compensatie voor de overgang naar een leeftijdsonafhankelijke premie. De regering wijst erop € 1 miljard

beschikbaar te hebben gesteld voor de fiscale facilitatie om in 10 jaar de premie met 3%-punt te verhogen.

- De regering bevestigt niet dat het noodzakelijk is dat pensioenfondsen die op 1 januari 2025 willen overgaan, op 1 januari 2024 alle stukken bij DNB moeten hebben ingediend, waar 50PLUS en de fracties-Nanninga, Frentrop en Otten om vroegen. De standaardtermijn van DNB voor de behandeling is zes maanden. Maar als pensioenfondsen zich zorgen maken over de behandelingsduur van DNB doen ze er verstandig aan de melding bij DNB een jaar van tevoren te doen.
- 50PLUS en de fracties-Nanninga, Frentrop en Otten melden signalen te ontvangen dat sociale partners het nabestaandenpensioen op risicobasis versoberen om te hoge uitkeringen en premies te voorkomen. Ze vragen of het opgebouwde nabestaandenpensioen mag worden ingebouwd in het nieuwe nabestaandenpensioen op risicobasis. Volgens de regering is dat uitvoeringstechnisch niet mogelijk en in de praktijk niet werkbaar. Ook heeft de regering geen signalen van versobering van het nabestaandenpensioen op risicobasis ontvangen.

- 50PLUS en de fracties-Nanninga, Frentrop en Otten vragen de regering te reageren op de constatering van mevrouw Joseph dat de tijdslijnen voor uitvoeringsorganisaties inmiddels te kort zijn. De regering antwoordt het transitieproces te monitoren om waar nodig aanvullende maatregelen te treffen.
- Volgens 50PLUS en de fracties-Nanninga, Frentrop en Otten vormt de indexatie compensatie van inflatie linked bonds overrendement in een solidaire premieregeling. Ze vragen waarom deze vorm van inflatiebescherming wordt geblokkeerd. De regering schrijft dat deze manier van inflatiebescherming is toegestaan in een solidaire premieregeling.
- 50PLUS en de fracties-Nanninga, Frentrop en Otten merken op dat het minimumjeugdloon voor 18- en 19-jarigen onder de franchise ligt en vragen of er voor dergelijke jonge deelnemers een partnerpensioen op risicobasis is. De regering antwoordt dat het pensioengevend loon, zonder franchise, de grondslag voor het partnerpensioen op risicobasis is.
- De Onafhankelijke Senaatsfractie (OSF) merkt op dat gepensioneerden bij een kleine daling van hun pensioen de vaste lasten niet meer kunnen betalen en vraagt of de regering zich dat realiseert en of de regering dat gaat compenseren. De regering wijst op de onderzoeken van CPB, Netspar en DNB waaruit blijkt dat met het nieuwe stelsel betere resultaten worden behaald, waardoor de pensioenen koopkrachtiger zijn. Daarnaast zijn er waarborgen bij invaren. De regering voorziet geen maatschappelijke ontwrichting, zodat compensatie niet aan de orde is.

Ontwerpbesluiten

Het Ontwerpbesluit toekomst pensioenen bevat aanpassingen van het Uitvoeringsbesluit Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregelingen, het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen, het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000, het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001 en het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965. Daarnaast zijn voorgehangen het Ontwerpbesluit experimenten pensioenregeling voor

zelfstandigen en het Ontwerpbesluit wijziging regeling nettopensioen. De ontwerpbesluiten bevatten wijzigingen ten opzichte van de ontwerpbesluiten die op 6 oktober 2022 bij de Tweede Kamer zijn voorgehangen. Ook heeft de minister voor APP het Ontwerpbesluit Parameters voorgehangen.

Het Ontwerpbesluit is met name op de volgende punten gewijzigd.

Uitvoeringsbesluit Pensioenwet en wet verplichte beroepspensioenregeling:

- Bij een solidaire regeling berekent het fonds met een scenarioanalyse de kans dat met de premie het beoogde pensioen wordt gehaald
- Herverdelingseffecten houden in dat het resultaat van het risico dat de ene groep loopt wordt toebedeeld aan een andere groep.
(Toegestane) Toedeling is in overeenstemming met financiële marktprijzen.
Het fonds onderbouwt kwantitatief de herverdelings-effecten die optreden bij gelijke aanpassingen van ingegane uitkeringen en opgebouwde nabestaandenpensioenen van pensioengerechtigden.
- Blootstelling aan meer dan 100% beleggingsrisico is gedefinieerd als effectieve blootstelling aan meer dan 100% zakelijke waarden risico.
- Een reserve voor meerdere pensioenregelingen is mogelijk, als kruissubsidiëring tussen die regelingen niet kan voorkomen.
- Bij de waardeoverdracht naar een pensioenregeling met een collectief toedeling mechanisme, is de inleg uit het vermogen voor de reserve procentueel niet meer dan het verschil van het percentage premie-inleg van het voorgaande jaar en 10%.
- De bepalingen over het UPO blijven in stand.
- Bij een solidariteits- of risicodelingsreserve moet een fonds informeren wat de effecten van die reserve zijn op de opgebouwde pensioenen.
- Bij gegevensverstrekking en keuzebegeleiding moeten fondsen privacy- aspecten en gegevenswaarborgen in acht nemen.
- Voorgeschreven is welke informatie verstrekt moet worden over de mogelijkheid om de dekking ten laste van het ouderdompensioen voort te zetten als de dekking van het risico nabestaandenpensioen stopt bij uitdienst-treding en einde uitkering WW of ZW. Specifiek over de mogelijkheid om de dekking dan voort te zetten ten laste van het ouderdompensioen.
- Een geschil gaat over de uitvoering van het pensioenreglement en niet over de pensioenregeling.
- Een klacht over de uitvoering van het pensioenreglement kan worden ingediend bij de externe geschilleninstantie
  - vanaf 10 (was 6) weken na de ontvangstbevestiging van de klacht door het fonds
  - vanaf 12 (was 8) weken na indiening van de klacht bij het fonds.

- Het reglement, het bestuur en de voorzitters van de organen van de externe geschilleninstantie moeten worden goedgekeurd door de minister.
- Vormgeving van het beleggingsbeleid en de toedelingsregels geschiedt op basis van de risicohouding en door een ALM-analyse. Jaarlijks wordt getoetst of het beleggingsbeleid en de toedelingsregels passen bij de risicohouding op basis van een scenario-analyse. Als die niet passen worden ze herzien.
- Voor premieovereenkomsten met beleggingen is de wettelijke overdrachtswaarde gelijk aan de waarde van de beleggingen op de overdrachtsdatum.
- Tot de doelstellingen in het transitieplan horen ook de pensioenverwachtingen als kwantitatieve maatstaf voor de beoordeling van de doelstellingen, naast de netto en bruto profijt berekeningen.
- De werkgever maakt een nieuw transitieplan, als de financiële omstandigheden van het fonds niet toereikend zijn voor afspraken die overeengekomen zijn en er dus nieuwe afspraken gemaakt moeten worden.
- In een implementatieplan onderbouwt een fonds het gebruik van de vba-methode en de keuzes voor correcties op de standaardmethode, collectieve waardeoverdracht en reservevorming.
- In het pensioenreglement legt het pensioenfonds vast hoe wordt omgegaan met opgebouwde en ingegane pensioenen in geval van invaren.
- Het verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan moet ook voorgelegd krijgen wat de pensioenverwachtingen zijn per leeftijdscohort in hele jaren, op basis van de drie scenario's.
- Als de dekkingsgraden liggen tussen 105 en 110% kan bij invaren 5% van het vermogen worden verschoven, na vulling van de solidariteits- of risicodeling reserve en het compensatiedepot.
- Bij de vba-methode worden de effecten berekend met ten minste 10.000 neutrale scenario's.
- De bepalingen over de Commissie transitie-effecten zijn vervallen.
DNB kan vrijstelling verlenen van bepalingen met betrekking tot de omrekenmethoden, het aanwenden van het vermogen en de grenzen bij invaren.
- Opschorting van de plicht om mee te werken aan een verzoek om individuele waardeoverdracht vindt plaats per de eerste van de kalendermaand. De ontvangende uitvoerder informeert de deelnemer.
- DNB stelt de neutrale scenario's beschikbaar voor toepassing van de vba-methode.

Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen

- De blootstelling aan beleggingsrisico wordt gedefinieerd.
- Vanaf 1 juli 2023 worden de economische cijfers gebruikt die zijn geadviseerd door de Commissie Parameters.
Hierover schreven wij in Pensioenitems 2022, nummer 6.
- Pensioenfondsen gebruiken voor de scenario-analyse een DNB-set met 10.000 scenario's.

- Een pensioenfonds dat het rendement op vastrentende waarde voor de premie heeft vastgezet voor 5 jaar kan vanaf de premievaststelling van 2024 dat rendement opnieuw (tussentijds) vaststellen voor 5 jaar.

Vrijstellings- en boetebesluit wet Bpf 2000

- De performancetoets is een vergelijking van de beleggingsperformance van het bedrijfstakpensioenfonds met een benchmark, gecorrigeerd voor strategisch beleggingsbeleid van het fonds.
- Vanaf 1 april deelt het fonds de uitkomst van de performancetoets, met toelichting.

Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting

- Bij einde van het dienstverband en deelname aan een bedrijfstakpensioenfonds voor inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen, is zelfstandige voortzetting gedurende 15 jaar toegestaan zolang winst uit onderneming wordt genoten.

Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1964

- Diensttijd is ook de periode na onvrijwillig ontslag, waarin loongerelateerde uitkeringen worden ontvangen, of maximaal 10 jaar na ontslag.
- Bij perioden van zorg voor kinderen wordt ook rekening gehouden met de deeltijdfactor.
- Perioden van onbetaald verlof waarin geen pensioenopbouw plaatsvindt zijn ook diensttijd.
- Beschikbare premiepercentages bij verlaagde franchises zijn bekendgemaakt.

Vervolg

Bij schrijven van dit artikel heeft de Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid van de Eerste Kamer besloten tot een tweede vragenronde. Na ontvangst van de antwoorden zal de commissie op 9 mei 2023 bepalen of tot behandeling van het voorstel kan worden overgegaan, of dat er een nieuwe vragenronde volgt, 22 en 23 mei 2023 zijn al vast gereserveerd voor plenaire behandeling. De stemming over het voorstel kan dan plaatsvinden voor de verkiezingen en installatie van de Eerste Kamer.

Digitale operationele weerbaarheid

Sinds 17 januari 2023 is de Verordening (EU) 2022/2554 van 14 december 2022 betreffende digitale operationele weerbaarheid voor de financiële sector van kracht. Daarnaast geldt vanaf dezelfde datum de Richtlijn (EU) 2022-2556 van 14 december 2022 tot wijziging van een aantal Richtlijnen wat betreft digitale operationele weerbaarheid voor de financiële sector. Daarmee is de Richtlijn betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IORP II) aangepast. De verordening heeft tot doel de digitale infrastructuur van de financiële sector te beschermen door uniforme regels. Die gelden ook voor pensioenfondsen. Hieronder gaan we in op de verordening en de richtlijn.

Verordening (DORA)

Het doel van de verordening is om cyberdreigingen te voorkomen en te beperken. Daartoe stelt de verordening uniforme vereisten voor de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen ter ondersteuning van bedrijfsprocessen. Het gaat dan om

1. vereisten voor financiële entiteiten waaronder pensioenfondsen, met betrekking tot;
  - het risicobeheer op het gebied van informatie- en communicatietechnologie (ICT);
  - de melding van ernstige ICT-gerelateerde incidenten en, op vrijwillige basis, van significante cyberdreigingen;
  - de melding van ernstige betalingsgerelateerde operationele of beveiligingsincidenten aan de bevoegde autoriteiten
  - het testen van de digitale operationele weerbaarheid;
  - de uitwisseling van informatie en inlichtingen met betrekking tot cyber dreigingen en -kwetsbaarheden;
  - maatregelen voor het goede beheer van het ICT-risico van aanbieders;
2. vereisten voor de contractuele overeenkomsten met aanbieders van ICT-diensten;
3. regels voor de vaststelling en het beheren van het oversight kader voor kritieke aanbieders van ICT-diensten bij het verlenen van diensten;
4. regels inzake samenwerking tussen bevoegde autoriteiten en regels inzake toezicht en handhaving door bevoegde autoriteiten voor alle aangelegenheden die onder deze verordening vallen.

Onderscheid

De verordening maakt onderscheid tussen financiële instellingen die zelf de ICT voor hun bedrijfsactiviteiten verzorgen, en financiële instellingen die daarvoor gebruikmaken van ICT-diensten van anderen.

ICT-diensten van anderen

Voor financiële instellingen, zoals pensioenfondsen, die gebruik maken van ICT-diensten van anderen voor hun bedrijfsactiviteiten gelden een aantal basisbeginselen, zoals bijvoorbeeld;

- ze blijven verantwoordelijk voor naleving van de verordening
- het beheer van het ICT-risico wordt uitgevoerd volgens het evenredigheidsbeginsel. Dat houdt in dat rekening wordt gehouden met:
  - de aard, de schaal, de complexiteit van de bedrijfsactiviteiten en het belang van ICT-afhankelijkheden
  - de risico's die voortvloeien uit de overeenkomsten met anderen;
- ze stellen een strategie op inzake het ICT-risico van de aanbieder. Dat omvat onder andere beleid inzake het gebruik van de afgenomen ICT-diensten die kritieke of belangrijke functies ondersteunen. Het bestuur evalueert regelmatig de vastgestelde risico's;
- ze hebben een register met alle overeenkomsten over het gebruik van de afgenomen ICT-diensten;
- voor het sluiten van overeenkomsten beoordelen ze onder andere of de ICT-dienst betrekking heeft op kritieke of belangrijke functies, de voorwaarden van het contract, het ICT-concentratierisico, ze verrichten een due diligence onderzoek naar toekomstige andere aanbieders.
  - De verordening bevat een opsomming van de elementen die moeten zijn opgenomen in de overeenkomst.
  - De verordening bevat voorschriften voor de beoordeling van het concentratierisico;
- ze mogen slechts overeenkomsten sluiten met aanbieders die voldoen aan passende normen van informatiebeveiliging;
- ze bepalen vooraf de frequentie van audits en inspecties;
- ze moeten in bepaalde gevallen de overeenkomst kunnen beëindigen;
- ze moeten exitstrategieën hebben als de dienst kritieke of belangrijke functies ondersteunt.

Europese toezichthouders

De Europese toezichthouders ontwerpen technische reguleringen voor de standaardmodellen voor het informatieregister en voor de inhoud van het beleid met betrekking tot de overeenkomsten. De ontwerpen moeten uiterlijk 17 januari 2024 zijn voorgelegd aan de Europese Commissie.

De Europese toezichthouders ontwerpen ook technische reguleringsnormen voor elementen die in de verordening zijn genoemd en die een financiële instelling nodig heeft om te beoordelen of en wanneer de instelling overgaat tot uitbesteding van ICT-diensten. Daarbij houden de Europese toezichthouders rekening met de omvang en het algehele risicoprofiel van de financiële instelling en met de aard, schaal en complexiteit van de activiteiten en verrichtingen ervan. Het ontwerp leggen ze uiterlijk 17 juli 2024 voor aan de Europese Commissie.

Zelf ICT-diensten verzorgen: evenredigheidsbeginsel

Pensioenfondsen die zelf de ICT voor hun bedrijfsactiviteiten verzorgen, passen de regels toe op het gebied van ICT risicobeheer, ICT incidenten, digitale operationele weerbaarheid en het beheer van het ICT risico van aanbieders. Daarbij houden ze rekening met hun omvang, risicoprofiel en de aard, schaal en complexiteit van hun activiteiten.

Toezichthouders moeten rekening houden met de toepassing van het evenredigheidsbeginsel door pensioenfondsen als zij de consistentie van het ICT -risicobeheer toetsen op basis van ingediende verslagen.

Kleine pensioenfondsen

Voor pensioenfondsen die zelf de ICT voor hun bedrijfsactiviteiten verzorgen met minder dan 100 deelnemers geldt een vereenvoudigd kader voor ICT-risicobeheer.

Voorbeelden voorschriften

De verordening bevat veel gedetailleerde voorschriften. Hieronder volgen per onderwerp een aantal voorbeelden.

ICT risicobeheer

Pensioenfondsen die zelf de ICT voor hun bedrijfsactiviteiten verzorgen, moeten beschikken over een intern governance- en controlekader om het ICT risico prudent en doeltreffend te beheren. Het voorgeschreven governancekader legt de verantwoordelijkheid en taken bij het bestuur, zoals:

- de vaststelling en goedkeuring van de strategie voor digitale weerbaarheid;
- goedkeuring van, toezicht op en periodieke evaluatie van de uitvoering van het beleid inzake ICT-bedrijfscontinuïteit en ICT-respons en herstelplannen.

De verordening bevat voorschriften voor het controlekader, zoals:

- dat het kader voor ICT-risicobeheer ten minste strategieën, beleidslijnen, procedures, ICT-protocollen en instrumenten omvat die nodig zijn om alle informatie- en

ICT-activa, met inbegrip van computersoftware, hardware, servers, maar ook gebouwen en terreinen naar behoren en toereikend te beschermen;

- het kader voor ICT-risicobeheer wordt eenmaal per jaar gecontroleerd;
- dat in het kader de wijze van tenuitvoerlegging van het kader wordt vastgesteld;
- pensioenfondsen identificeren, classificeren en documenteren alle bedrijfsfuncties, taken en verantwoordelijkheden die door ICT worden ondersteund;
- pensioenfondsen identificeren en documenteren alle processen die afhankelijk zijn van ICT-dienstverleners.

Pensioenfondsen moeten geactualiseerde ICT-systemen, -protocollen en -instrumenten beheren, gebruiken en onderhouden, waaraan de verordening eisen stelt, zoals betrouwbaarheid en voldoende capaciteit.

ICT incidenten

Pensioenfondsen die zelf de ICT voor hun bedrijfsactiviteiten verzorgen, moeten beschikken over een beheerproces voor ICT-incidenten en voeren dat uit. Ze registreren alle ICT-incidenten en significante cyberdreigingen. Ze classificeren de ICT-incidenten en bepalen de effecten aan de hand van voorgeschreven criteria. Ernstige ICT-incidenten worden gemeld aan de bevoegde autoriteit. Die geeft dat door aan de Europese toezichthouder

Pensioenfondsen moeten beschikken over detectiemechanismen.

Ze moeten voldoende middelen en capaciteit inzetten om toezicht te houden op activiteiten van gebruikers en het optreden van ICT-afwijkingen en ICT-incidenten, zoals cyberaanvallen.

Pensioenfondsen moeten beschikken over regelingen, plannen, procedures en mechanismen die onder andere gericht zijn op:

- continuïteit van kritieke en belangrijke functies;
- een snelle, passende en doeltreffende respons op ICT-incidenten;
- een voorlopige raming van effecten, schade en verliezen.

Financiële instellingen houden samen een register bij van hun activiteiten voor en tijdens storingen. Pensioenfondsen beschikken over een back-up beleid en -procedures en terugzettings- en herstelprocedures en herstelmethoden. ICT-systemen die back-up gegevens terugzetten zijn gescheiden van de bron ICT systemen.

Digitale operationele weerbaarheid

Pensioenfondsen die zelf de ICT voor hun bedrijfsactiviteiten verzorgen moeten beschikken over capaciteit en personen om informatie te verzamelen over kwetsbaarheden, cyberdreigingen, ICT-incidenten en cyberaanvallen en om de gevolgen voor de operationele weerbaarheid te analyseren. Na verstoring van hun kernactiviteit voeren ze een post-incidenten evaluatie uit.

Er moeten communicatieplannen zijn waarin tenminste de bekendmaking aan deelnemers en andere betrokkenen van ernstige ICT-incidenten of -kwetsbaarheden geregeld is.

Europese toezichthouders

Europese toezichthouders moeten uiterlijk op 17 januari 2024 de technische reguleringsnormen voor de harmonisatie van ICT-beheersinstrumenten, -methoden, -processen en beleidslijnen en de technische reguleringsnormen voor het vereenvoudigd kader voor ICT-risicobeheer hebben voorgelegd aan de Europese Commissie.

Europese toezichthouders moeten uiterlijk op 17 juli 2024 de technische reguleringsnormen voor de inhoud van de ICT-incidentmeldingen, de termijnen en standaarden voor rapportage van ernstige ICT-incidenten en significante cyberdreigingen hebben voorgelegd aan de Europese Commissie.

Overige bepalingen

De verordening regelt nog meer, zoals bijvoorbeeld dat de Europese toezichthouders via het gemengd Comité aanbieders van cruciale ICT-diensten aanwijzen. Dat doen ze op advies van een subcomité in de vorm van een 'oversight-forum' dat ze oprichten voor hun ondersteuning. Daarnaast stellen ze een Europese toezichthouder aan, de 'lead overseer', die toeziet op de ICT-dienstverleners. De verordening regelt de bevoegdheden en afstemming van de lead overseer. Ook regelt de verordening de gegevensuitwisseling tussen financiële instellingen over cyberdreigingen.

Wanneer

De Verordening is van toepassing vanaf 17 januari 2025. Vanaf 17 januari 2028 voert de Europese Commissie een evaluatie uit.

Opmerking

De verordening lijkt geen rekening te houden met de praktijk dat een financiële instelling de administratieve activiteiten volledig heeft uitbesteed. Wellicht dienen dan de regels voor uitbesteding van ICT-diensten te worden gevolgd.

Aanpassing richtlijn

De Nederlandse staat moet ervoor zorgen dat pensioenfondsen redelijke maatregelen treffen voor de continuïteit en regelmatigheid in de verrichtingen van hun werkzaamheden. Noodplannen horen daartoe. Pensioenfondsen moeten passende en evenredige middelen, systemen en procedures gebruiken. Met name netwerk- en informatiesystemen onder de verordening.

Uiterlijk 17 januari 2025 moet de Nederlandse staat de bepalingen vaststellen en bekendmaken die nodig zijn om hieraan te voldoen en de Europese Commissie daarvan in kennis stellen.

Vanaf 17 januari 2025 moeten die bepalingen in werking treden.

AZL

AZL volgt de ontwikkelingen op de voet, maar is wel afhankelijk van de uitwerkingen die de Europese Commissie nog moet vaststellen.

Een lijst met een twintigtal eisen heeft AZL samengesteld. De komende maanden zal AZL, in samenwerking met Nationale Nederlanden, de vervolgacties bepalen en een detailplanning opstellen, om op tijd aan de verordening te voldoen.

Herziening IORP II

EIOPA verzoekt om commentaar op het consultatiedocument voor herziening van de Richtlijn betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IORP II). Het consultatiedocument bevat adviezen aan de Europese Commissie. Hieronder vatten we die samen.

Proportionaliteit

Lidstaten mogen pensioeninstellingen met maximaal 100 deelnemers uitsluiten van de bepaalde voorschriften. EIOPA stelt voor dat het opleggen van voorschriften op het gebied van governance en prudentie afhankelijk wordt van het risicoprofiel van de pensioeninstellingen (aard, schaal en complexiteit van de activiteiten) en niet van hun omvang.

Liquiditeitsrisico

Het document bevat onder andere voorstellen voor specifieke voorzieningen binnen het proces van eigen risicobeoordeling en het toezichtproces voor het liquiditeitsrisico management van pensioenfondsen met derivaten. Het doel hiervan is om het liquiditeitsrisico te beheersen en te verminderen. Aanleiding hiervoor zijn de liquiditeitsproblemen die zich hebben voorgedaan bij Britse pensioeninstellingen.

Belangenconflict

Omdat veel pensioenfondsen activiteiten uitbesteden aan dienstverleners kunnen volgens EIOPA belangenconflicten tussen de partijen voorkomen. Belangenconflicten tussen pensioenfondsen en dienstverleners moeten beheerst worden om te voorkomen dat deelnemers er nadeel van ondervinden. Bij de registratie of de vergunningverlening van pensioeninstellingen dient dat aan de orde te komen.

Effectief datagebruik

Het voorstel bevat aanpassingen op grond waarvan toezichthouders op reguliere basis gegevens kunnen verzamelen bij pensioeninstellingen.

Standaard risicobeoordeling

In het voorstel herhaalt EIOPA het voorstel om een standaard voor risicobeoordeling voor te schrijven, gebaseerd op een marktconforme balans en gebruikelijke stress scenario's.

Grensoverschrijdende activiteiten en waardeoverdrachten

Volgens rapporten over dit onderwerp is de interne markt op deze gebieden onderontwikkeld. EIOPA stelt de Europese Commissie voor om de ontwikkeling van de interne markt buiten de richtlijn te onderzoeken.

Informatieverschaffing en gedragsvoorschriften

Het document bevat voorstellen voor de structuur en inhoud van het Pensioenoverzicht, voor een passende informatieverschaffing bij digitale communicatie en hoe kosten en vergoedingen transparant kunnen worden gemaakt. Ook bekijkt EIOPA de mogelijkheid om eventueel voorschriften te ontwikkelen voor projecties.

Daarnaast overweegt EIOPA voorschriften te ontwikkelen voor passende vormgeving en invoering van een pensioenregeling en de zorgplicht voor deelnemers.

Overgang van DB naar DC

Het document benoemt de risico's voor de deelnemer die een pensioenvermogen opbouwt, en bevat keuzemogelijkheden voor langetermijn risicobeoordelingen, een concept advies voor rapportage van kosten en vergoedingen, klachtenprocedures, de bijdrage van deelnemers en pensioengerechtigden bij besluitvorming en de geschiktheid van beleidsbepalers van pensioeninstellingen die DC-regelingen uitvoeren.

Duurzaamheid

EIOPA doet voorstellen om duurzaamheidsrisico's mee te wegen bij:

- beleggingsbesluiten
- de mogelijke gevolgen ervan op de beleggingstrategie

- besluiten over duurzaamheidsfactoren
- duurzaamheidsvoorkeuren van deelnemers en pensioengerechtigden
- het rentmeesterschap van pensioeninstellingen bij engagement.

Ook bevat het consultatiedocument stappen die lidstaten kunnen zetten voor de overbrugging van het gendergat bij pensioenen.

Diversiteit en inclusie

Het document bevat een concept advies voor beleid van pensioeninstellingen om diversiteit en inclusie in organen te promoten, voor een doel om de vertegenwoordiging en beloning van verschillende geslachten te verbeteren en voor de verslaglegging over diversiteit en inclusie.

Commentaar

Commentaar op het consultatiedocument kan uiterlijk 25 mei 2023 worden ingediend.

Kort nieuws

Wel UPO, geen recht

Een deelnemer had in verband met zijn echtscheiding in 2001 een verzoek tot verevening ingediend bij zijn pensioenfonds. Die had dat niet verwerkt. Wel had het pensioenfonds in 2008 aan de ex-echtgenoot een opgave verstrekt van het deel van de uitkering van het ouderdomspensioen waar die recht op had en het bedrag van het bijzonder partnerpensioen.

Op Uniform Pensioenoverzichten van de deelnemer stond het bedrag aan ouderdomspensioen, zonder dat daarop het bedrag voor de ex-echtgenoot in mindering was gebracht. Wel stond in de toelichting op het UPO dat als een verzoek om verevening was ingediend, het bedrag dat aan de ex-partner wordt uitgekeerd, in mindering wordt gebracht op de uitkering van het ouderdomspensioen. Bovendien stond in de toelichting dat bij de vaststelling van het bedrag van het ouderdomspensioen rekening was gehouden met het deel waar de ex-echtgenoot recht op had op grond van verevening. Om welk bedrag het ging was niet vermeld. Nadat de deelnemer met pensioen was gegaan in 2017, ontving hij na drie maanden een lager bedrag aan ouderdomspensioen dan op het UPO stond.

Vonnis en arrest

Bij de kantonrechter Rotterdam vorderde hij betaling van het oorspronkelijke bedrag. Zou dat niet worden toegewezen, vorderde hij een schadevergoeding, omdat hij een tweede huis had gekocht en nu over te weinig inkomen beschikte voor de hypotheek en de kosten voor de verbouwing. In het vonnis wijst de kantonrechter beide vorderingen af. Aan het UPO kon de deelnemer volgens de kantonrechter geen rechten ontnemen. Omdat onvoldoende blijkt dat de deelnemer schade heeft geleden, laat de kantonrechter de vordering tot schadevergoeding in het midden.

De pensioengerechtigde deelnemer ging daartegen in hoger beroep. Het gerechtshof Den Haag oordeelde in het arrest van 17 januari 2023 (ECLI:NL:GHDHA:2023:329) dat een opgave van bedragen slechts een administratieve handeling is en geen rechtshandeling. Daarom kan de deelnemer er geen rechten aan ontnemen. Omdat de gepensioneerde ontving waar hij recht op had, is er geen sprake van schade, ook al had hij op meer gerekend. Dat hij nu minder inkomen heeft voor de hypotheek en de verbouwing levert op zich geen schade op.

Laatste rapport Monitoringscommissie IMVB

In februari 2023 heeft de Monitoringscommissie IMVB Convenant Pensioenfondsen haar derde en laatste rapport uitgebracht. De commissie meldt dat 94% van het Nederlandse pensioenvermogen onder het convenant valt. Dat is door 77 pensioenfondsen ondertekend. 76 daarvan hebben informatie aangeleverd. 86% van die pensioenfondsen verwijst in het beleggingsbeleid naar de OESO-richtlijnen en de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's). Meer dan 90% voert een uitsluitings- en engagementbeleid. 9 pensioenfondsen hebben echter (bijna) niets gedaan. 20% van de pensioenfondsen heeft het beleggingsbeleid helemaal in lijn gebracht met de OESO-richtlijnen en UNGP's. Voor pensioenfondsen die dat niet hebben gedaan acht de commissie het praktisch vrijwel onmogelijk om dat in de laatste fase van de convenantperiode te doen.

De commissie doet de volgende aanbevelingen:

- Zet de versnelling voort
- Zoek meer samenwerking

- Benut de ontwikkelde kennis voor voorlichting
- Gebruik de handreiking
- Kijk voorbij de Convenantsperiode
- Stimuleer een actieve rol van pensioenfondsbestuurders.

Evaluatie Uniforme Rekenmethodiek; navigatiemetafoor

Na de uitvoeringstechnische en rekenkundige aspecten van de URM zijn de communicatieve aspecten van URM onderzocht. In de brief van 24 februari 2023 rapporteerde de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen hierover. Het ging erom of de navigatiemetafoor en de drie bijbehorende scenario's het beoogde inzicht geven in de koopkracht en onzekerheid van het persoonlijk te verwachten pensioeninkomen.

Deelnemers blijken de drie beoogde boodschappen van de navigatiemetafoor en bijbehorende pensioen-scenario's te begrijpen. Ook begrijpen ze dat de hoogte van het pensioen kan mee- en kan tegenzitten. Waarom dat zo is begrijpen zij op hoofdlijnen. Bruto jaarbedragen vinden zij daarbij lastiger te interpreteren dan netto maandbedragen. Deelnemers interpreteren de bedragen als euro's van nu en vergelijken deze als vanzelf met hun huidige inkomsten en uitgaven. Tegelijk zijn deelnemers zich er niet altijd van bewust dat in de getoonde

bedragen een vertaling is gemaakt van toekomstige bedragen naar euro's van nu, en dat bij de berekening van die bedragen rekening is gehouden met inflatieverwachtingen.

De minister concludeert dat de deelnemers aan het onderzoek de drie beoogde boodschappen van de navigatiemetafoor en bijhorende pensioen-scenario's in voldoende mate begrijpen.

Aanpassing gedempte kostendekkende premie

In Pensioenitems 2022 nummer 5 schreven we dat Pensioenfondsen die met een gedempte premie werken en de toeslagenverwachting niet hebben vastgezet een ingroeipad mogen hanteren, waarbij rekening is gehouden met de inflatieverwachtingen van het Centraal Planbureau. In de 'Beantwoording van de vragen van de leden van de CDA-fractie aan de Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen naar aanleiding van het advies van de Commissie Parameters' van 24 februari 2023, gaat de minister daarop in.

De regering heeft besloten om pensioenfondsen die een gedempte kostendekkende premie op basis van verwacht rendement in rekening brengen, de ruimte te geven om bij de premievaststelling voor het jaar 2024 eenmalig het verwachte rendement op vastrentende waarden opnieuw vast te zetten voor een periode van vijf jaar. Op deze manier kan een fonds dat uitgaat van een gedempte kostendekkende premie de herijking van het rendement op beursgenoteerde aandelen en de inflatie in samenhang met het rendement op vastrentende waarden herijken en sluiten alle parameters aan op de meest actuele inzichten en verwachtingen. In het ontwerp voor aanpassing van het Besluit FTK is een bepaling daartoe opgenomen.

Scenarioset voor berekening URM

Vanaf 15 april 2023 is in de Regeling uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling de bepaling van kracht dat voor de URM berekeningen de scenarioset van het voorgaande kwartaal gebruikt mag worden.

Doorgifte voorschotten WIA

Op 1 januari 2023 is de aanpassing van het Besluit SUWI in werking getreden, op grond waarvan het UWV aan pensioenuitvoerders kan doorgeven dat een voorschot op de WIA-uitkering is verstrekt.

In Pensioenitems 2022, nummer 3, schreven wij hierover. Pensioenfondsen dienen te bepalen hoe zij hiermee omgaan bij vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid en arbeidsongeschiktheidspensioenen.

Aanpassing Beleidsregel geschiktheid 2012

Op 1 april 2023 is de wijziging van de Beleidsregel geschiktheid 2012 inwerking getreden. Hierover schreven wij in Pensioenitems 2022, nummer 4. Als onderdeel van 'A. Bestuur, organisatie en communicatie' wordt van beleidsbepalers verlangd dat ze 'zicht hebben op en sturing geven aan lange termijn waardecreatie'. De bijlage met competenties wordt uitgebreid met adaptief vermogen, lerend vermogen, organisatiesensitiviteit en oordeelsvorming. De competenties loyaliteit en onderhandelingsvaardigheid vervallen. Een aantal competenties is, deels, herschreven, zoals authenticiteit, helikopterzicht, leiderschap en voorzittersvaardigheid.

Loonaangifte per inkomensverhouding (IKV)

In Pensioenitems 2020, nummer 4, schreven wij over de uitsplitsing van pensioenuitkeringen in de loonaangifte. Deze uitsplitsing is uitgesteld naar 1 januari 2025.

Laag kapitaal voor pensioenering

Een deelnemer aan een pensioenregeling die werd uitgevoerd door een premiepensioeninstelling wilde op 1 april 2023 met pensioen gaan. Ondanks een defensief risicoprofiel daalde de waarde van zijn pensioenkapitaal tussen 9 december 2021 en 17 april 2022 van ongeveer € 265.000 naar € 232.000. Hij diende hierover een klacht in bij het Kifid en vorderde het verschil als schade met vastzetting van het kapitaal op een bankrekening. Ook verzocht hij de premiepensioeninstelling af te zien van stabilisering van de pensioenuitkering.

Het Kifid wees de vorderingen op 1 maart 2023 in de bindende uitspraak nummer 2023-0180 af, op de grond dat de zorgplicht uit de Pensioenwet niet inhoudt dat een pensioenuitvoerder zich moet richten op een zo hoog mogelijk kapitaal, maar op een (zo hoog mogelijke) uitkering. De premiepensioeninstelling beschermt de deelnemer door controle van het beleggingsrisico, waardoor een zo stabiel mogelijke pensioenuitkering wordt bewerkstelligd.

Een druk op de knop

Een directeur nam deel aan de pensioenregeling van het eigen bedrijf, die werd uitgevoerd door een verzekeraar. Begin december 2021 was de waarde van het belegde pensioenkapitaal meer dan € 91.000. De deelnemer wilde stoppen met beleggen, maar koos op 6 december 2021 in het portaal voor de lifecycle 'voorzichtig'. Op 13 juni was de waarde van het kapitaal € 73.814,96 en op 15 augustus 2022 € 76.015,85.

De deelnemer vorderde bij de het Kifid dat het kapitaal met terugwerkende kracht werd omgezet naar een bankrekening. De deelnemer vond dat niet verwacht kon worden dat iemand op de pagina 'Zelf regie over beleggen' op de knop 'Ik wil zelf regie' moet drukken, om uit de lifecycle te stappen en het kapitaal op een bankrekening te zetten. In een bindend advies wees het Kifid op 1 maart in de uitspraak 2023-0178 de vordering af.

Portaal en knoppen

De verzekeraar lichtte toe dat de deelnemer eerst naar het scherm "Pensioenkeuzes" had moeten gaan. Daar kon worden gekozen tussen "mijn risicoprofiel bepalen" en "zelf regie over beleggen". Daar had de deelnemer op de knop "Zelf regie over beleggen" moeten klikken, waarna in het volgende scherm de keuze tussen "Ik wil zelf beleggen" en "Ik wil niet beleggen voor mijn pensioen" kon worden gemaakt. Na een klik op "Ik wil niet beleggen voor mijn pensioen" had de deelnemer moeten klikken op "Ja, ik wil zelf regie". Na doorlopen van een kennis- en ervaringstoets had de deelnemer kunnen kiezen voor een bankrekening.

Het Kifid kan zich voorstellen dat dit vragen oproept bij een deelnemer, maar dat dat voor de deelnemer aanleiding had moeten zijn om contact op te nemen met de verzekeraar. Dat heeft de deelnemer niet gedaan en in plaats daarvan zelf voor een lifecycle gekozen, zodat de waardedaling voor rekening van de deelnemer komt.

Wet werken na AOW-leeftijd (2)

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een concept voor een besluit voorgehangen aan de Tweede Kamer, waarin de termijn van loondoorbetaling bij ziekte voor werknemers boven de AOW-leeftijd wordt teruggebracht van 13 naar 6 weken. In Pensioenitems 2023, nummer 1 schreven wij daarover. Tweede Kamerleden hebben daar vragen over gesteld. De SP vroeg welke redenen werkgevers noemen om geen AOW-ers in dienst te nemen, terwijl de periode voor loondoorbetaling al verkort is van 2 jaar naar 13 weken. Volgens de minister blijkt uit evaluatieonderzoek dat de inschatting van het risico van ziekte bij 10% van de werkgevers een rol speelt, naast de inschatting van de beperkte bereidheid van oudere werknemers om nieuwe dingen te leren. Bekendheid met de werknemer en met diens ervaring en flexibiliteit spelen wel een rol. Kosten of arbeidsvoorwaarden spelen nauwelijks een rol. De verkorting van de loondoorbetalingsverplichting in de wet, en verdere verkorting vergroten de kans op in dienst nemen van AOW-ers tot 16 procent. Daarnaast is er volgens de minister niet aantoonbaar sprake van verdringing van andere werknemers door AOW-ers.

De minister herhaalt dat in antwoord op de melding van PvdA en Groenlinks dat de FNV signalen ontvangt dat werknemers die voor hun pensioenleeftijd solliciteren worden afgewezen, en na hun AOW-leeftijd uitnodigingen ontvangen om in dienst te treden.

Geen hoofdzakelijkheids-criterium

In de verplichtstelling van een bedrijfstakpensioenfonds staat een omschrijving van de activiteiten die leiden tot verplichte deelname, zonder hoofdzakelijkheids criterium.

Een bedrijf dat minder dan 5% van die activiteiten uitvoert, werd door het bedrijfstakpensioenfonds verplicht zich aan te sluiten. Dat leidde tot het opleggen van een dwangbevel. Daarop wendde het bedrijf zich tot de kantonrechter in Den Haag.

De kantonrechter bepaalde in het vonnis van 10 januari 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:3046) dat de activiteit minder dan 5% is van de totale omzet, terwijl de hoofdzaak van de activiteiten van andere aard is. Daarmee vond de kantonrechter de omvang van de uitvoering van de activiteit die wordt genoemd in de verplichtstelling van het bedrijfstakpensioenfonds te gering ten opzichte van de totale omzet, terwijl het een nevenactiviteit voor het bedrijf is.

De kantonrechter stelde het dwangbevel buiten werking, verklaarde dat het bedrijf niet verplicht is zich aan te sluiten bij het bedrijfstakpensioenfonds en veroordeelde het bedrijfstakpensioenfonds tot de proceskosten van het bedrijf.

In beginsel verplichte aansluiting

In het vonnis verwees de kantonrechter naar een vonnis van de kantonrechter in Alkmaar van 8 december 2021 (ECLI:NL:RBNHO:2021:11361). Die overwoog dat bij ontbreken van een hoofdzakelijkheids criterium ook ondernemingen die niet in hoofdzaak activiteiten uit de verplichtstelling ontplooiën in beginsel verplicht zijn zich aan te sluiten bij het bedrijfstakpensioenfonds. In dat vonnis had die kantonrechter bij een geschil over de verplichte aansluiting van een ander bedrijf bij hetzelfde bedrijfstakpensioenfonds geconstateerd dat de activiteit in de verplichtstelling 24% van de totale omzet bedroeg, terwijl de andere activiteiten aanverwant waren. Dat leidde tot verplichte aansluiting.